МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Теорія податків»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність – D1 Облік і оподаткування
освітня програма – Облік і оподаткування

Кафедра обліку і аудиту

Силабус склав(ла) доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н., доцент Сергій ЗЕЛЕНКО

Силабус затверджений на засіданні кафедри обліку і аудиту, протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Оксана НУЖНА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Облік і оподаткування», протокол № 2 від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Облік і оподаткування» к.е.н., доцент Віталій ЧУДОВЕЦЬ

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/2841

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Теорія податків»

Освітня програма	Облік і оподаткування
Галузь знань / Спеціальність	D Бізнес, адміністрування та право / D1 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 4
Форма контролю	екзамен
Викладач(і)	к.е.н., доцент Сергій ЗЕЛЕНКО електронна пошта: zelenkos82@gmail.com

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: формування у здобувачів освіти теоретичних знань щодо сутності і особливостей функціонування податкової системи, реалізації податкової політики, впливу податкової політики держави на поведінку суб'єктів оподаткування, шляхів захисту інтересів держави та суспільства через механізми оподаткування.

Завдання: вивчення сутності, завдань та теоретичних проблем реалізації податкової політики держави; засвоєння принципів побудови податкової системи.

Пререквізити: При вивченні курсу «Теорія податків» враховується взаємозв'язок з такими навчальними дисциплінами: «Теорія бухгалтерського обліку», «Право», «Економікс».

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

ЗК01 — Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК03 — Здатність працювати в команді.

ЗК04 — Здатність працювати автономно.

ЗК08 — Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК12 — Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК04 — Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
Змістовий модуль 1. Загальні історичні та теоретичні положення розвитку системи оподаткування в світі і Україні.								

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
1	Тема 1. Виникнення та розвиток оподаткування	2/0,5	3/0	6/10,5	11/11	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
2	Тема 2. Основні теорії оподаткування	4/0,5	4/0,5	9/16	17/17	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
3	Тема 3. Економічний зміст податків	4/1	4/1,5	8/13,5	16/16	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
4	Тема 4. Податкова система, податкова політика та податковий механізм	4/1	4/0,5	9/15,5	17/17	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти оподаткування.								
5	Тема 5. Елементи податку та методи оподаткування	4/1	4/0,5	9/15,5	17/17	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
6	Тема 6. Податкова політика держави	4/0,5	4/1	8/14,5	16/16	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
7	Тема 7. Податки в системі державного регулювання економіки	4/0,5	4/1	8/14,5	16/16	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
8	Тема 8. Податковий потенціал і методика його визначення	4/1	3/1	7/12	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7, захист індивідуального завдання	ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК08, ЗК12, СК04
	ІЗ/КПІЗ			26/26	26/26			

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
	Разом	**30/6**	**30/6**	**90/138**	**150/150**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Результати навчання

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах.

5. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

6. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (20 %) + ІЗ/КПІЗ (10 %) + модульний контроль (30 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

7. Зміст тем

Тема 1. Виникнення та розвиток оподаткування

1. Передумови виникнення оподаткування
2. Розвиток практики оподаткування в різних суспільно-економічних формаціях
3. Оподаткування в рабовласницькому суспільстві
4. Розвиток оподаткування в епоху феодалізму
5. Розвиток оподаткування в Україні

Тема 2. Основні теорії оподаткування

1. Основні риси класичної теорії оподаткування
2. Кейнсіанська теорія оподаткування
3. Неокласична теорія оподаткування
4. Теорія економіки пропозиції
5. Теорія монетаризму
6. Неокейнсіанська теорія оподаткування
7. Теорія оптимального оподаткування
8. Сучасний стан теорії оподаткування

Тема 3. Економічний зміст податків

1. Суть, поняття і визначення податку
2. Функції податків
3. Принципи оподаткування
4. Класифікація податків
5. Міжнародні системи класифікації податків

Тема 4. Податкова система, податкова політика та податковий механізм

1. Сутність та організація податкової системи.
2. Організаційне забезпечення функціонування податкової системи. Облік платників податків.
3. Сутність податкової політики в системі державного регулювання економіки. Стратегія і тактика податкової політики.
4. Оцінювання ефективності податкової політики.
5. Поняття і функції податкового механізму.
6. Характеристика елементів податкового механізму

Тема 5. Елементи податку та методи оподаткування

1. Структура податку
2. Суб’єкт оподаткування
3. Предмет і об’єкт оподаткування
4. Податкові пільги
5. Терміни сплати податку
6. Порядок сплати податку

Тема 6. Податкова політика держави

1. Суть і значення податкової політики
2. Податкова доктрина України
3. Податкова реформа держави та її зв’язок з податковою політикою держави
4. Податкове навантаження і загальний рівень оподаткування економіки
5. Теорії перекладання податків
6. Напрямки перекладання різних груп податків

Тема 7. Податки в системі державного регулювання економіки

1. Система державного регулювання економіки
2. Податковий чинник державного регулювання економіки
3. Теоретичні аспекти податкової оптимізації та ухилення від сплати податків
4. Способи ухилення від сплати податків в Україні
5. Методи визначення та класифікація податкових ризиків, пов’язаних із ухиленням від сплати податків
6. Фінансово-правові аспекти відповідальності за ухилення від сплати податків

Тема 8. Податковий потенціал і методика його визначення

1. Економічний зміст податкового потенціалу
2. Структура податкового потенціалу
3. Методика розрахунку податкового потенціалу

8. Опис ІЗ/КПІЗ

Виконання КПІЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни «Теорія податків».

КПІЗ виконується самостійно кожним здобувачем освіти.

Метою виконання КПІЗ є розвиток навичок самостійної роботи, систематизація знань, поглиблене вивчення інформаційних систем, узагальнення класифікаційних ознак, закріплення теоретичних знань та практичне застосування знань здобувача освіти з навчального курсу; при його виконанні та оформленні здобувач освіти використовує комп'ютерну техніку.

При виконанні КПІЗ здобувачі освіти повинні показати належний рівень володіння теоретичними знаннями про податкову систему, функції, види та особливості справляння податків в Україні.

Завдання КПІЗ з дисципліни «Теорія податків» полягає у підготовці здобувачем освіти реферату з презентацією та його захистом до кожної теми, перелік яких наведено нижче в таблиці. Результати досліджень можуть бути зараховані також, якщо вони представлені у вигляді тез доповідей на конференціях з обов'язковим виступом та / або у вигляді публікації статті в студентських наукових збірниках. Оцінювання відбувається на основі повноти охоплення інформації у відповідній темі.

Здобувач освіти може запропонувати власну тему дослідження, погодивши її з лектором.

Зміст КПІЗ для денної та заочної форм навчання

Тема і перелік питань	Кількість год.
Тема 1. Виникнення та розвиток оподаткування.	2
Тема 2. Основні теорії оподаткування.	3
Тема 3. Економічний зміст податків.	4
Тема 4. Податкова система, податкова політика та податковий механізм.	3
Тема 5. Елементи податку та методи оподаткування.	3
Тема 6. Податкова політика держави.	4
Тема 7. Податки в системі державного регулювання економіки.	4
Тема 8. Податковий потенціал і методика його визначення.	3
Разом	**26**

КПІЗ захищається під час семестру у години, виділені для індивідуальної роботи.

КПІЗ оцінюється за 100-бальною шкалою.

9. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов'язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний

інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

10. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Облік, оподаткування та контроль : навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / І. І. Бабіч, І. М. Вахович, О. О. Гаврилюк та ін. ; за ред. І. В. Жураковської. Луцьк: ЛНТУ, 2024. 420 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/handle/123456789/3927

2. Теорія податків: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. С.В. Зеленко. Луцьк: ЛНТУ, 2025. 84 с. URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/20453

3. Теорія податків: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D1 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання / уклад. С.В. Зеленко. Луцьк: ЛНТУ, 2025. 40 с. URL: https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/20454

4. Теорія податків: методичні вказівки для самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої програми «Облік і оподаткування» спеціальності 071 Облік і оподаткування галузі знань 07 Управління та адміністрування денної та заочної форм навчання / уклад. І. І. Бабіч. Луцьк: Луцький НУ, 2021. 16 с. URL: https://lib.lntu.edu.ua/147258369/8213

Праці інших авторів:

5. Карлін М. І. Фінансові системи країн Європейського Союзу: підручник. М.І. Карлін, О.А. Івашко. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 384 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21714/1/financy_eu.pdf

6. Теорія та історія фінансової системи: навч. посібник. О. Ю. Клепанчук, Н.Б. Татарин, О.П. Нагорнюк таін.; за заг. Редакцією О. Ю. Клепанчук. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 282 с. URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/11/clepanchuk.indd-02.10.2023-3-1.pdf

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

7. SKRYPNYK S., PODMESHALSKA Y., BUBELA A., ZADNIPROVSKYI O., ZELENKO S.. (2023) Accounting as a basis for information support of enterprise taxation. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH, VOLUME 13, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXXVI, 125-129. https://doi.org/10.33543/130236

Праці інших авторів:

8. Direct and indirect taxes. Startup Guide, 02.01.2019. Available at: URL: https://www.ionos.com/startupguide/grow-your-business/direct-and-indirect-tax/

9. Alison Macintyre, Ho Fai Chan, Markus Schaffner, Benno Torgler, National pride and tax compliance: A laboratory experiment using a physiological marker, PLOS ONE, 10.1371/journal.pone.0280473, 18, 1, (e0280473), (2023) URL: https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0280473

ІІІ. Інформаційні ресурси

10. Сайт Державної податкової служби України. URL: https://tax.gov.ua/

11. Вісник: офіційно про податки. URL: http://www.visnuk.com.ua/

12. Сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws

13. Сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk